

APEL PUBLIC

privind adoptarea proiectului de lege nr. 263/2020 privind modificarea legislației electorale și conexe cu organizarea unor consultări publice autentice

Chișinău, 30 septembrie 2020

Organizațiile semnatare, membre ale Coaliției civice pentru Alegeri Libere și Corecte (CALC),

Fac apel către Parlamentul Republicii Moldova:

- *Să organizeze într-un termen rezonabil consultări publice autentice pe marginea proiectului de lege nr. 263/2020, revizuit potrivit recomandărilor Comisiei de la Veneția și OSCE /ODIHR expuse în opinia comună urgentă din 19 august 2020 ,*
- *Să adopte în lectură finală, cu prioritate, proiectul ajustat la recomandările Comisiei de la Veneția și OSCE/ODIHR, misiunilor naționale și internaționale de observare a alegerilor și la propunerile colectate în urma consultărilor publice,*
- *Să decidă punerea neîntârziată în aplicare a acelor prevederi tehnice din proiectul nr. 263/2020 care nu afectează elementele fundamentale ale legii electorale;*

La 9 iulie 2020, fără organizarea consultărilor publice, Parlamentul a aprobat în primă lectură [proiectul de lege nr. 263](#) cu privire la modificarea legislației electorale și conexe. Consultările publice au fost organizate de Comisia parlamentară juridică, numiri și imunități abia la 14 iulie 2020 și au avut un caracter mai mult formal. Toate propunerile făcute de către organizațiile societății civile, cu unele mici excepții au fost respinse în mod automat, fără vreo explicație de către Comisia juridică la ședința sa din 15 iulie 2020.

La 24 iulie 2020, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în numele Parlamentului, a solicitat Comisiei de la Veneția și OSCE/ODIHR să ofere o opinie juridică urgentă cu privire la proiectul de lege nr. 263. La 19 august 2020, Comisia de la Veneția și OSCE /ODIHR au emis o [opinie comună urgentă](#) asupra proiectului de lege nr. 263/2020. Autorii opiniei indică că este necesară respectarea principiului stabilității legii electorale și că orice schimbare fundamentală care să fie aplicată la viitoarele alegeri prezidențiale din noiembrie 2020 trebuie adoptată cu mult timp înainte de procesul electoral. Totodată, Comisia de la Veneția și OSCE /ODIHR recomandă modificarea și aplicarea prevederilor legislative tehnice pentru alegerile prezidențiale din noiembrie 2020, cu condiția că acestea sunt necesare și intră în vigoare înainte de procesul electoral.

La 24 septembrie 2020, în cadrul [întrevederii](#) dintre reprezentanții CEC, ministrul Justiției și Comisiei de la Veneția, unul din subiectele principale de discuție s-a referit la oportunitatea adoptării proiectului de lege nr. 263/2020 până la data lansării oficiale a campaniei electorale, care va începe la 2 octombrie 2020.

Accentuăm faptul că până în prezent Parlamentul nu a soluționat în întregime cele [șase adrese](#) formulate de Curtea Constituțională la validarea alegerilor prezidențiale din 30 octombrie (13 noiembrie) 2016. Potrivit art. 281 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, se stabilește un termen de cel mult 3 luni pentru examinarea observațiilor (constatărilor) Curții și informarea acesteia despre rezultatele examinării. Versiunea actuală a proiectului de lege nr. 263 doar parțial răspunde la problemele enunțate în adresele Curții Constituționale.

Totodată, atenționăm repetat că proiectul de lege nr. 263 în versiunea actuală conține mai multe [prevederi controversate și chiar periculoase](#) pentru desfășurarea corectă și liberă a proceselor electorale. Cele mai problematice dintre acestea vizează domeniul reflectării campaniei electorale de către mass media, activitatea observatorilor și organizarea procesului electoral.

Prin urmare, considerăm că proiectul de lege nr. 263 trebuie readus în cel mai scurt timp pe agenda de lucru a Parlamentului, prin ajustarea textului proiectului la recomandările din Opinia comună urgentă a Comisiei de la Veneția și OSCE /ODIHR și organizarea ulterioară a unor consultări publice veritabile, care să corespundă principiilor unui dialog deschis.